

แนวทางการจัดทำแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการ
และแนวทางปฏิบัติตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ
ปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในกรณี
เกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

จัดทำโดย

กลุ่มงานส่งเสริมการแข่งขันและกำกับดูแลตนเอง

สำนักงาน กสทช.

หลักการและเหตุผล

- เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ในกรณีที่เกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน
- มุ่งหมายให้ประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการเตรียมพร้อม เพื่อป้องกัน ภัยและบรรเทาเหตุภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน
- การนำเสนอข่าวสารหรือข้อมูลต้องเป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้และไม่ก่อให้เกิดความตื่นตระหนกกับประชาชน

ลักษณะสำคัญของร่างประกาศ

- การดำเนินการตามร่างประกาศดังกล่าวมีลักษณะเป็นการขอความร่วมมือ กับผู้ประกอบการทุกรายที่ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
- แนวทางการปฏิบัติงานของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์จะต้องมีความชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้จริงอย่างทันที่ทั้งก่อน ขณะเกิดเหตุและหลังจากเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน และจะต้องไม่ก่อให้เกิดภาระแก่ผู้ประกอบการเกินสมควร
- กสทช. จะต้องไม่แทรกแซงเสรีภาพในการเสนอข่าวของสื่อมวลชน ซึ่งเป็นสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ความหมายของภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

ภัยพิบัติหรือ
เหตุฉุกเฉิน

เหตุใดๆ อันอาจเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้น และคาดหมาย
ได้ว่าเหตุดังกล่าวอาจก่อให้เกิดความเสียหาย
ในชีวิต ทรัพย์สิน สิทธิ หรือเสรีภาพของประชาชน
ในวงกว้าง

สาธารณภัยต่างๆ ตาม กฎหมายว่าด้วยป้องกันและ
บรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

อัคคีภัย

วาตภัย

อุทกภัย

ภัยแล้ง

โรคระบาด
มนุษย์

โรคระบาด
สัตว์

การระบาด
ศัตรูพืช

ภัยทาง
อากาศ

การก่อ
วินาศกรรม

ภัยอื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อสาธารณะ ซึ่ง
ก่อให้เกิดอันตรายแก่ ชีวิต ร่างกาย
ทรัพย์สินของประชาชนหรือรัฐ

แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

แหล่งข้อมูล
ที่เชื่อถือได้

แหล่งที่มาของข้อมูล
หรือข้อเท็จจริงที่มี
ความน่าเชื่อถือ
และสามารถใช้
สาระสำคัญของ
ข้อมูลหรือ
ข้อเท็จจริงเพื่อแจ้ง
ข่าวหรือเตือนภัย
เกี่ยวกับภัยพิบัติหรือ
เหตุฉุกเฉินให้
ประชาชนทราบ

สำนักนายกรัฐมนตรี

ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

กรมทรัพยากรธรณี

กรมอุตุนิยมวิทยา

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ

กสทช.

จังหวัดโดยผู้ว่าฯ และ กทม.

กองทัพไทย/กองทัพบก/เรือ/อากาศ/ตำรวจ

หน่วยงานที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายเพื่อทำ
หน้าที่ระงับยับยั้งภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

หน่วยงานที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้

ใครบ้างต้องปฏิบัติตามประกาศฯ

บังคับใช้

ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการฯ

ผู้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือ
หน่วยงานของรัฐอื่นๆ

ขอความร่วมมือ

ผู้ประกอบการทุกรายที่ดำเนินกิจการ
ขณะที่ประกาศมีผลใช้บังคับ

หลักการทั่วไปของประกาศฯ

เมื่อมีภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น

ผู้ประกอบการทุกรายมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางและขั้นตอนที่กำหนดในประกาศฯ

แนวทางและขั้นตอน ๓ ระยะ (ก่อน/ขณะ/หลังเกิดเหตุ)

โดยให้ดำเนินการตามที่รัฐบาลร้องขอ หรือตามแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่ ของผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการจะต้องจัดทำและส่งให้ กสทช. ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ประกาศฯ มีผลใช้บังคับ (บังคับใช้วันที่ ๒ ต.ค. ๕๕)

แนวทางและขั้นตอนการดำเนินงานกรณีเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

ระยะเตรียมความพร้อม (ก่อนเกิดเหตุ)

๑. Operator แจ้งผู้
ประสานงานต่อ กสทช.
ภายใน ๓๐ วัน

ข้อ ๕

๒. เตรียมความพร้อมด้าน
การรับข้อมูลข่าวสาร
(แจ้งให้ทราบ แจ้งเฝ้า
ระวัง หรือแจ้งเตือน)

ข้อ ๖

๓. เตรียมความพร้อมด้าน
การออกอากาศ (ทางเสียง
ทางภาพ ทางตัวอักษร
หรือวิธีอื่นๆ)

ข้อ ๗

๔. จัดทำแนวปฏิบัติกรณี
เกิดภัยพิบัติฯ แล้วแจ้งให้
กสทช. ภายใน ๓๐
วัน (Action plan) ทบทวน
ทุกปี

ข้อ ๘

Action plan จะเป็นมาตรการในการรองรับอำนาจตุลยพินิจของ ผอ.

ขณะเกิดเหตุ

๑. รัฐร้องขอ

ข้อ ๙

ปฏิบัติตามที่ร้อง

๒. รัฐไม่ร้องขอ

ข้อ ๑๐

ผอ.สถานีหรือ ผอ.
โทรทัศน์รวมการ
เฉพาะกิจใช้ดุลย
พินิจในการ ตัด
ออกออกอากาศ

๑. มีตัวอักษรวิ่งใน
กิจการโทรทัศน์

๒. รายงาน
สถานการณ์ที่จำเป็น
โดยมีแหล่งข้อมูลที่
ชัดเจนและน่าเชื่อถือ
โดยจะต้องไม่สร้าง
ความตื่นตระหนก
และ ผอ. มีอำนาจใน
หน้าที่ในการควบคุม
การออกอากาศตาม
หลักจรรยาบรรณ

๓. ผู้รับใบอนุญาตและ
ผอ. สถานีจะต้อง
รับผิดชอบในกรณีเกิด
ความเสียหายจากการ
ออกอากาศ

ข้อ ๑๑-๑๒

ภายหลังเกิดเหตุ

๑. ผอ.สถานีฯ แจ้งยกเลิก
สถานการณ์ตามคำสั่งของ
หน่วยงานรัฐฯ

ข้อ ๑๓

๒. ผอ. แจ้งข้อมูล
ตั้งต่อไปนี้ต่อ กสทช.
ภายใน ๓๐ วัน

(๑) รายชื่อผู้ร้องขอให้
ออกอากาศแจ้งข่าว (กรณี
รัฐบาลหรือหน่วยงานรัฐ
ร้องขอ)

(๒) ผังรายการในการ
ออกอากาศกรณีเกิดภัย
พิบัติที่ได้ออกไปแล้ว

(๓) เอกสารหรือ
หลักฐานที่เกี่ยวข้องกับ
การแจ้งข่าว เช่น หนังสือ
ร้องขอ

ข้อ ๑๔

แนวทางการจัดทำแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ	ข้อกำหนด	อ้างอิง
1	มีการกำหนดชื่อ โทรศัพท์ โทรสาร email ที่อยู่ของผู้ประสานงานอย่างชัดเจน (และมีชื่อสำรอง)	ข้อ 5
2	มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านการรับหรือแสวงหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริง (เช่น แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และมีการจำแนกข้อมูลว่าเป็นการแจ้งเพื่อทราบ เผื่อระวัง หรือเตือน)	ข้อ 6
3	มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านการออกอากาศ (ทางเสียง ทางภาพ ทางตัวอักษร หรือวิธีอื่นๆ)	ข้อ 7
4	แผนขั้นตอนไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ เงื่อนไขใบอนุญาต และมีการทบทวนแผนทุกปี	ข้อ 8
5	มีผู้รับผิดชอบในการควบคุมการออกอากาศที่ชัดเจนและแนวทางในการใช้ดุลยพินิจในการตัด/เชื่อม/เปลี่ยนแปลง สัญญาณการออกอากาศ	ข้อ 9 และข้อ 10
6	กิจการโทรทัศน์จะต้องมีตัวอักษรวิ่งเป็นอย่างน้อยและข้อมูลการเตือนภัยห้ามแสดงความคิดเห็น	ข้อ 11 วรรคแรก
7	การรายงานข้อมูลในลักษณะการถ่ายทอดภาคสนามหรือโทรศัพท์มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกและแสดงชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์	ข้อ 11 วรรค 3
8	มีแนวปฏิบัติการตัดการออกอากาศ ในกรณีที่มีการออกอากาศอาจทำให้สร้างความตระหนักตกใจแก่ประชาชน	ข้อ 11 วรรค 4
9	มีหลักจรรยาบรรณในการนำเสนอหรือรายงานภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน	ข้อ 12
10	มีแนวทางการเก็บรวบรวมเอกสารหลักฐานจากผู้ร้องขอให้ออกอากาศ ผังรายการกรณีภัยพิบัติ หรือ หนังสือขอความร่วมมือจากภาครัฐ หรือเอกชน	ข้อ 14

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๑

แนวทาง

๑. มีการกำหนดชื่อ โทรศัพท์ โทรสาร email ที่อยู่ของผู้ประสานงานอย่างชัดเจน (และมีชื่อสำรอง)

วิธีการ

๑.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ ต้องกำหนดบุคคลทำหน้าที่ ประสานงาน และ ผู้ประสานงานสำรอง กับ กสทช. รัฐบาล หรือหน่วยงานรัฐอื่นๆ ในกรณีเกิดภัยพิบัติ

๑.๒ ผู้ประสานงานจะต้องสามารถติดต่อ ประสานงานได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๑.๓ ผู้ประกอบกิจการฯ ต้องจัดหาเครื่องมือสื่อสารที่จำเป็น และกำหนด เลขหมายโทรศัพท์ โทรสาร และ email หรือที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๒

แนวทาง

๒. มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านการรับหรือแสวงหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริง

วิธีการ

๒.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ ต้องกำหนดแหล่งข้อมูล (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ตำแหน่งและหน่วยงาน) และมีการจำแนกเป็นความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ

๒.๒ ผู้ประกอบกิจการฯ ต้องจำแนกข้อมูล สำหรับข่าวสารอย่างชัดเจน ๓ ระดับ ได้แก่

- ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง “**เพื่อทราบ**”
- ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง “**เพื่อการเฝ้าระวัง**”
- ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง “**เพื่อการแจ้งเตือน**”

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๓

แนวทาง

๓. มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านการออกอากาศ

วิธีการ

๓.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ ต้องเตรียมความพร้อมด้านการออกอากาศ เช่น

- ทางเสียง ได้แก่ การอ่านคำแถลงการณ์ การบรรยาย ข้อเท็จจริง ของเหตุการณ์ เป็นต้น
- ทางภาพ ได้แก่ ภาพหนังสือแถลงการณ์ ภาพล่ามภาษามือ เป็นต้น
- ทางตัวอักษร ได้แก่ ตัวอักษรวิ่ง
- วิธีอื่นๆ เช่น สัญลักษณ์หรือสีตามมาตรฐานที่หน่วยงานรัฐกำหนด

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๔

แนวทาง

๔. แผนชั้นตอนๆ มีความชัดเจนไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ เงื่อนไขใบอนุญาต และมีการทบทวนแผนทุกปี

วิธีการ

๔.๑ แผนชั้นตอน**มีการกำหนดหน้าที่**ของผู้รับผิดชอบต่างๆ **ทั้งก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และ** **ภายหลังเกิดเหตุ รวมถึงการแจ้งยกเลิกสถานการณ์** ของสถานีย่างชัดเจน และสามารถปฏิบัติได้จริง

๔.๑ การจัดทำแผนชั้นตอนๆ **จะต้องไม่มีชั้นตอนหรือวิธีการ**ที่เป็นการขัดต่อกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือเงื่อนไขใบอนุญาตฯ และนอกจากนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของสื่อจะต้องไม่เป็นการขัดคำสั่งเจ้าหน้าที่ของรัฐในการป้องกันและบรรเทาเหตุภัยพิบัติ

๔.๒ ผู้ประกอบกิจการฯ ต้องมีการ**กำหนดแนวทางในการทบทวนชั้นตอน**การปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำทุกปี เพื่อให้มีความสอดคล้องกับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๕

แนวทาง

๕. มีผู้รับผิดชอบในการควบคุมการออกอากาศที่ชัดเจนและแนวทางในการใช้ดุลยพินิจในการตัด/เชื่อม/เปลี่ยนแปลงสัญญาณการออกอากาศ

วิธีการ

๕.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องมีขั้นตอนและกระบวนการการดำเนินการตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐร้องขออย่างชัดเจน**

๕.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องกำหนดรายชื่อผู้อำนวยการสถานีหรือผู้รับผิดชอบในการควบคุมการออกอากาศ**

๕.๒ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องมีแนวทางในการใช้ดุลยพินิจในการตัดสัญญาณจากผังรายการที่ออกอากาศอยู่** เพื่อเข้าสู่การออกอากาศแจ้งข่าวหรือเตือนภัย

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๒

แนวทาง

๒. กิจกรรมโทรทัศน์จะต้องมีตัวอักษรวิ่งเป็นอย่างน้อย และข้อมูลการเตือนภัยห้ามแสดงความคิดเห็น

วิธีการ

๒.๑ เมื่อเกิดภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน การรายงานข่าวในโทรทัศน์จะต้องกำหนดให้มีตัวอักษรวิ่ง (ควรมีทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ)

๒.๒ การรายงานข้อมูลในลักษณะการเตือนภัย ต้องห้ามแสดงความคิดเห็น เว้นแต่ความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่รัฐ หรือนักวิชาการ ที่ได้มีการกำหนดไว้ในแผน

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๗

แนวทาง

๗. การรายงานข้อมูลในลักษณะการถ่ายทอดภาคสนามหรือโทรศัพท์มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกและแสดงชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์

วิธีการ

๗.๑ ในกรณีมีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์หรือการถ่ายทอดสดจากผู้สื่อข่าวในท้องที่ เจ้าหน้าที่ หรือผู้ประสภภัยพิบัติ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องมีแนวทางในการบันทึกชื่อของผู้ให้ข้อมูล**

๗.๒ ผู้ประกอบกิจการฯ จะต้องจัดให้มีการบันทึกรายการที่ได้ออกอากาศไปแล้ว และเก็บรักษาไว้เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบได้ (มาตรา ๓๕ แห่ง พ.ร.บ.การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑)

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๘

แนวทาง

๘. มีแนวปฏิบัติการจัดการออกอากาศ ในกรณีที่การออกอากาศอาจทำให้สร้างความตระหนกตกใจแก่ประชาชน

วิธีการ

๘.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องกำหนดรายชื่อผู้อำนวยการสถานีหรือผู้รับผิดชอบในการควบคุมการออกอากาศ**

๘.๒ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องมีแนวทางในการใช้ดุลยพินิจในการตัดสัญญาณการออกอากาศ** ที่อาจทำให้ตื่นตระหนกตกใจแก่ประชาชน

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๙

แนวทาง

๙. มีหลักจรรยาบรรณในการนำเสนอหรือรายงานภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน

วิธีการ

๙.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องมีหลักจรรยาบรรณในการนำเสนอหรือรายงานข่าวเหตุภัยพิบัติ** เช่น การไม่นำเสนอภาพผู้เสียชีวิต การไม่นำเสนอข่าวที่ไม่มีแหล่งที่มาชัดเจนหรืออ้างอิงได้ (ข่าวลือ) เป็นต้น

๙.๒ จรรยาบรรณ จะต้อง**มีลักษณะครอบคลุมถึงผู้ที่ทำหน้าที่**ในการรายงานข่าว เช่น ผู้รายงานข่าว ช่างภาพ ช่างเทคนิคตัดต่อ เป็นต้น

กรอบแนวทางจัดทำแผน (Action plan) : ๑๐

แนวทาง

๑๐. มีแนวทางการเก็บรวบรวมเอกสารหลักฐานจากผู้ร้องขอให้ออกอากาศ ผังรายการกรณีภัยพิบัติ หรือ หนังสือขอความร่วมมือจากภาครัฐ หรือเอกชน

วิธีการ

๑๐.๑ ผู้ประกอบกิจการฯ **ต้องแนวทางการเก็บรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ผังรายการการออกอากาศ หรือ หนังสือขอความร่วมมือต่างๆ** เพื่อให้ กสทช. สามารถตรวจสอบถึงการใช้อำนาจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินการของสถานี่

แนวทางการจัดทำแผนขั้นตอนการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ	ข้อกำหนด	อ้างอิง
1	มีการกำหนดชื่อ โทรศัพท์ โทรสาร email ที่อยู่ของผู้ประสานงานอย่างชัดเจน (และมีชื่อสำรอง)	ข้อ 5
2	มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านการรับหรือแสวงหาข้อมูลหรือข้อเท็จจริง (เช่น แหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ และมีการจำแนกข้อมูลว่าเป็นการแจ้งเพื่อทราบ เผื่อระวัง หรือเตือน)	ข้อ 6
3	มีการจัดเตรียมความพร้อมด้านการออกอากาศ (ทางเสียง ทางภาพ ทางตัวอักษร หรือวิธีอื่นๆ)	ข้อ 7
4	แผนขั้นตอนไม่ฝ่าฝืนกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ เงื่อนไขใบอนุญาต และมีการทบทวนแผนทุกปี	ข้อ 8
5	มีผู้รับผิดชอบในการควบคุมการออกอากาศที่ชัดเจนและแนวทางในการใช้ดุลยพินิจในการตัด/เชื่อม/เปลี่ยนแปลง สัญญาณการออกอากาศ	ข้อ 9 และข้อ 10
6	กิจการโทรทัศน์จะต้องมีตัวอักษรวิ่งเป็นอย่างน้อยและข้อมูลการเตือนภัยห้ามแสดงความคิดเห็น	ข้อ 11 วรรคแรก
7	การรายงานข้อมูลในลักษณะการถ่ายทอดภาคสนามหรือโทรศัพท์มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบันทึกและแสดงชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์	ข้อ 11 วรรค 3
8	มีแนวปฏิบัติการตัดการออกอากาศ ในกรณีที่การออกอากาศอาจทำให้สร้างความตระหนกตกใจแก่ประชาชน	ข้อ 11 วรรค 4
9	มีหลักจรรยาบรรณในการนำเสนอหรือรายงานภัยพิบัติหรือเหตุฉุกเฉิน	ข้อ 12
10	มีแนวทางการเก็บรวบรวมเอกสารหลักฐานจากผู้ร้องขอให้ออกอากาศ ผังรายการกรณีภัยพิบัติ หรือ หนังสือขอความร่วมมือจากภาครัฐ หรือเอกชน	ข้อ 14

สิ้นสุดการนำเสนอ

ถาม – ตอบ

ผู้ร่วมตอบข้อซักถาม

น.ส. สุภิญญา กลางณรงค์

กสทช.

นายประเสริฐ อภิปัญญา

รองเลขาธิการ กสทช.

น.อ.สมศักดิ์ ชาวสุวรรณ

ผอ.ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

น.อ.สอง เอกมหาชัย

ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

นายภูเวียง ประคำมินทร์

โฆษกกรมอุตุนิยมวิทยา

